

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIA nr. 67

din 15 martie 2024

Cu privire la examinarea petiției din partea dlui Piotr Railean cu referire la serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”

La data de 28 februarie 2024, Consiliul Audiovizualului (în continuare – CA) a recepționat petiția dlui Piotr Railean referitor la pretenziile încălcări ale serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”.

Astfel, Piotr Railean susține în petiția f/nr. din 12.02.2024 că la emisiunea „Gusturile se discută”, difuzată de serviciul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” la data de 20.01.2024 și publicată pe pagina oficială Emisiunea Gusturile se Discuta din 20.01.2024 (protv.md) pe data de 21.01.2024, ora 15:40 min., contrar prevederilor art. 43 alin. (2) din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate, care prevede că publicitatea audiovizuală pentru producția alcoolică este însoțită, în toate cazurile, de avertismentul privind dauna consumului excesiv de alcool, la începutul emisiunii, la minutul 00:07, apoi la minutul 08:38, precum și la minutul 23:22 se face publicitate la vinul și spumantele „MAESTRO” fără a fi menționat faptul că consumul excesiv de alcool este dăunător. Mai mult, la minutul 08:38, în cadrul emisiunii, chiar de către prezentatori, se consumă în mod deschis alcool în prezența minorului care are calitatea de invitat al emisiunii.

Prin urmare, Piotr Railean solicită CA derularea unui control.

În conformitate cu prevederile art. 83 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (în continuare – CSMA), precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, prin scrisoarea nr. 450 din 01.03.2024, CA a solicitat furnizorului de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL prezentarea înregistrării video a programului audiovizual menționat în petiție și expunerea opiniei referitor la cele invocate de petiționar.

Prin scrisoarea f/nr. din 01.03.2024, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondatoarea serviciului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, a comunicat următoarele: „Emisiunea „Gusturile se discută”, difuzată de postul PRO TV Chișinău la 20.01.2024, a avut în calitate de sponsor o companie producătoare de vinuri și spumante. Emisiunea poate fi vizualizată pe link-ul <https://protv.md/jurnale-de-%C8%99tiri/stirile-pro-tv-de-la-ora-20-00-cu-valeria-capra-22-01-2024---2679211.html> Imaginile au fost difuzate în înregistrare.

Petiționarul pretinde că „la începutul emisiunii minutul 00:07 secunde apoi la minutul 08:38, precum și la minutul 23:22 al emisiunii, se face publicitate la vinul și spumantele MAESTRO fără a fi menționat faptul că consumul excesiv al alcoolului este dăunător.”

Obiecția petiționarului este contradictorie în sine, deoarece vinul, și implicit vinul spumant, nu este supus regimului Legii nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice. Conform art. 2 alin. (1) al acesteia, „Prezenta lege stabilește cadrul juridic, administrativ, de control și de asigurare a calității în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice, cu excepția vinului, produselor obținute pe bază de must și a produselor vitivinicole aromatizate în sensul Legii viei și a vinului nr. 57/2006.”

Potrivit Legii viei și vinului nr. 57/2006, vinul este un produs alimentar obținut exclusiv prin fermentarea, totală sau parțială, a strugurilor proaspeți ori înghețați, presați ori nu, sau a mustului de struguri proaspăt. Astfel, produsului alimentar nu îi poate fi impus regimul băuturilor alcoolice, așa cum invocă petiționarul.

Potrivit art. 70 alin. (1) al Codului serviciilor media audiovizuale (CSMA), „Furnizorii de servicii media sînt în drept să difuzeze publicitate și teleshopping pentru **băuturile alcoolice** în conformitate cu prezentul cod, cu Legea nr. 1227/1997 cu privire la publicitate și cu Regulamentul privind conținuturile audiovizuale.”

A se observa că CSMA reglementează regimul publicității băuturilor alcoolice și nu impune limite asupra vinului, care este un produs alimentar.

În orice caz, indicarea sponsorului la începutul emisiunii nu reprezintă o încălcare din partea furnizorului de servicii media. Potrivit art. 1 CSMA „sponsorizare – contribuție a unei întreprinderi publice sau private acordată pentru finanțarea programelor audiovizuale în vederea promovării denumirii, a mărcii comerciale, a imaginii, a activităților ori a unor produse proprii”, iar furnizorii de servicii media sunt în drept să difuzeze comunicări comerciale audiovizuale sub formă de sponsorizare.

Totodată, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL s-a conformat cerințelor legale privind protecția minorilor, cuprinse în art. 15 CSMA. A fost obținut acordul părinților pentru participarea minorului în cadrul programului audiovizual, fără ca acesta să fie susceptibil de a afecta dezvoltarea fizică, mintală sau morală a minorului.

Alegația petiționarului precum că la „minutul 08:38 chiar de către prezentatori în cadrul emisiunii se consumă în mod deschis alcoolul în prezența minorului” este nefondată. Conținutul băuturii consumate de invitați nu era alcoolic, iar petiționarul nejustificat acuză de aceasta. Sticla de vin nu a fost deschisă în cadru, iar conținutul ei a fost înlocuit cu o băutură nealcoolică. Emisiunea a fost difuzată în înregistrare, cu editarea fragmentelor necesare.

În orice caz, consumul în cantități rezonabile de băuturi care conțin alcool este social acceptabil și nu este în măsură să afecteze dezvoltarea fizică mintală sau morală a minorului care devine martor la aceasta. Considerăm că furnizorul de servicii media audiovizuale a luat toate măsurile necesare întru a asigura preeminența principiului dreptului superior al minorului.”

În urma efectuării controlului s-a stabilit că, în cadrul programului audiovizual „Gusturile se discută”, difuzat de serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” la data de 20 ianuarie 2024 în intervalul orar 21:00-22:30, a fost identificată comunicarea comercială audiovizuală sub forma sponsorizării (segmentele 00:00:07-00:00:10, 01:19:11-01:19:14) și a plasării de produs (segmentele 00:05:28-00:05:34, 00:05:41-00:05:49, 00:06:53-00:07:05, 00:18:25-00:18:30, 00:23:20-00:23:32, 00:31:44-00:31:49, 00:36:16-00:36:18, 00:40:55-00:41:04, 00:46:33-00:46:36, 00:54:55-00:55:14, 01:06:25-01:06:32, 01:10:16-01:10:20, 01:11:46-01:11:53, 01:12:17-01:12:30, 01:17:07-01:17:13, 01:17:18-01:17:22) a vinurilor și spumantelor „MAESTRO”. Pe parcursul programului nu a fost identificată difuzarea avertismentului privind dauna consumului excesiv de alcool, prevăzut la art. 43 alin. (2) din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate. De asemenea, este de menționat, că în cadrul programului nu a fost identificat mesajul privind plasarea de produse la începutul și sfîrșitul programului, prevedere stabilită la art. 69 alin. (3) lit. a) din CSMA.

În conformitate cu art. (2) din Legea viei și vinului nr. 57/2006, vinul este un produs alimentar obținut exclusiv prin fermentarea alcoolică, totală sau parțială, a strugurilor proaspeți ori înghețați, presăși ori nu, sau a mustului de struguri proaspăt. Totodată, conform art. (2) din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, alimentele de origine nonanimală sunt vegetalele și produsele vegetale destinate consumului uman, precum legumele proaspete și conservate, inclusiv cartofii și sfecla de zahăr, fructele proaspete și conservate, semințele de leguminoase și de oleaginoase, cerealele boabe, produsele din cereale, condimentele, grăsimile și uleiurile de origine vegetală, dulciurile, băuturile alcoolice și nealcoolice, guma de mestecat, alimentele procesate, altele decât cele de origine animală, suplimentele alimentare și nutritive.

Astfel, vinul este un produs alimentar, fiind în același timp și un produs alcoolic. Respectiv, vinul intră sub incidența art. 43 alin. (2) din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate, care prevede că publicitatea audiovizuală pentru producția alcoolică este însoțită, în toate cazurile, de avertismentul privind dauna consumului excesiv de alcool.

Potrivit art. 3 din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate, *publicitate audiovizuală este publicitatea și alte forme de comunicări comerciale audiovizuale difuzate de serviciile media audiovizuale liniare și/sau serviciile media audiovizuale neliniare*. Respectiv, comunicarea comercială audiovizuală sub forma sponsorizării și a plasării de produs, prezentă în cadrul programului audiovizual „Gusturile se discută”, poate fi considerată ca publicitate audiovizuală în sensul legii menționate supra.

În acest sens, este de relatat că, în cadrul programului audiovizual „Gusturile se discută”, difuzat de serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” la data de 20 ianuarie 2024 în intervalul orar 21:00-22:30, a fost atestată nerespectarea art. 43 alin. (2) din Legea 62/2022 cu privire la publicitate, care prevede că publicitatea audiovizuală pentru producția alcoolică este însoțită, în toate cazurile, de avertismentul privind dauna consumului excesiv de alcool. De asemenea nu a fost respectat art. 69 alin. (3) lit. a) din CSMA, care prevede că: *„Furnizorii de servicii media sînt obligați să difuzeze mesajul privind plasarea de produse la începutul și la sfîrșitul programului audiovizual care conține plasare de produse.”*

În contextul celor expuse, sunt relevante prevederile **art. 62 alin. (1)** din CSMA: *„Furnizorii de servicii media au dreptul de a difuza comunicări comerciale audiovizuale în schimbul unei plăți ori retribuiții similare sau în scopul autopromovării, în conformitate cu prezentul cod, cu Legea nr.1227/1997 cu privire la publicitate și cu Regulamentul privind conținuturile audiovizuale.”*

Totodată, în conformitate cu **art. 63 alin. (2)** din Cod: *Comunicările comerciale audiovizuale sunt clar identificabile și se deosebesc de conținutul editorial, precum și sunt conforme cu prevederile prezentului cod și ale Regulamentului privind conținuturile audiovizuale.*

În ședința publică din 15 martie 2024, în urma analizării raportului de control, membrii CA au constatat că furnizorul de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL a încălcat prevederile art. 63 alin. (2) din CSMA și au propus sancționarea acestuia cu amendă în mărime de 5 000 de lei.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018,

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova DECIDE:

1. Se ia act de rezultatele controlului serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, realizat ca urmare a petiției din partea dlui Piotr Railean.
2. Se admite petiția f/nr. din 12.02.2024 din partea dlui Piotr Railean.
3. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, pentru încălcarea prevederilor art. 63 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. j) din Cod.
4. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, furnizorul de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL este obligat să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 5 000 de lei, serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, pentru nerespectarea prevederilor art. 63 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit căruia: „Comunicările comerciale audiovizuale sînt clar identificabile și se deosebesc de conținutul editorial, precum și sînt conforme cu prevederile prezentului cod și ale Regulamentului privind conținuturile audiovizuale.”

5. Furnizorul de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL va prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11)

și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

6. Furnizorul de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL va prezenta dovada achitării amenzii în termen de 30 de zile de la data aducerii la cunoștință a prezentei decizii.

Datele bancare pentru achitarea amenzii:

Cod fiscal: 1006601000037

Beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat

Adresa băncii: mun. Chișinău, str. Constantin Tănase nr. 7

Codul IBAN: MDXXTR G AAA 143111 LLLL 0000.

7. Prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.

8. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina Direcției control servicii media audiovizuale.

9. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și se publică pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU